

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент готельно-ресторанної справи

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 26.11. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент готельно-ресторанної справи
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
Е-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Аудиторне вивчення, самостійна робота студентів з елементами дистанційного навчання
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 6 (180 год.) 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=71&id_cou=1807
Консультації	Вівторок – 15-00–17-00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань в галузі менеджменту підприємства на всіх стадіях його життєвого циклу, управління підсистемами та елементами внутрішнього середовища підприємства, закріплення теоретичних знань, опанування навичок управлінської діяльності підприємств готельно-ресторанної справи , формування професійного менеджера з навичками організації особистої праці для досягнення цільової функції підприємств готельно-ресторанної справи, оволодіння практичними навичками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах готельно-ресторанної справи .</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – формування у студентів комплексу теоретичних і практичних знань та практичних навичок у галузі менеджменту, розуміння концептуальних підходів для ефективної роботи підприємств готельно-ресторанної справи. Засвоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок з управління підприємствами різних форм власності та різної організаційно-правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в сучасний період. Оволодіння практичними навичками основ менеджменту, формування професійних знань у сфері діяльності підприємств готельно-ресторанної справи.</p> <p>Завдання :</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ закріплення теоретичних знань, опанування навичок управлінської діяльності; ◆ формування професійного менеджера з навичками організації особистої праці для досягнення цільової функції підприємств готельно-ресторанної справи; ◆ навчити застосовувати прийоми та методи ведення менеджменту на підприємстві, застосувати функції менеджменту (планування, організація, мотивація і контроль). Організації управління сучасним підприємством. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення предмету, його структуру, базові поняття; – теоретичні питання, які розглядаються при опрацюванні лекційного курсу; – сутність і специфіку сфери менеджменту, об'єкт та предмет менеджменту, методи менеджменту; – особливості застосування методів менеджменту в ринкових відносинах; – сутність та етапи історії розвитку менеджменту та його шкіл; – методологічну основу менеджменту; 	

- функції менеджменту;
- процес створення організаційної структури підприємств;
- типи керівництва та види лідерства керівників підприємств.;
- процеси владного керівництва;
- роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації;
- причини виникнення кризових ситуацій та антикризове управління менеджерами;
- основні типи задач та методику їх розв'язання.

вміти:

- розкривати сутність і принципи менеджменту, головні якості менеджера;
- використовувати прийоми оцінки внутрішнього стану підприємства;
- визначати конкурентне становище підприємств;
- передбачати можливі негативні зміни в зовнішньому, внутрішньому середовищі;
- розробляти заходи ефективній конкурентній діяльності;
- структурувати цілі і визначати методи ефективної прибуткової діяльності які застосовує менеджер;
- управляти керуючою та керованою підсистемою;
- застосувати методи керівництва, визначити повноту влади та лідерства;
- застосовувати принципи побудови нових організацій, мотивуючих факторів, контролюючих методів;
- здійснювати аналіз ефективності впровадження системи стратегічного управління;
- усвідомлювати свої особисті цілі, розуміти та адекватно оцінювати себе й інших людей, правильно розподіляти свій час, активно діяти, знімати стреси;
- подати в систематизованому вигляді досягнення різних підходів і шкіл менеджменту та їх внесок у сучасну управлінську думку;
- приймати оптимальні рішення в складних мінливих умовах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні	30
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
IV	Готельно-ресторанна справа	IV	нормативний

ТЕМАТИКА КУРСУ

Тема	Лекції			Семінарські (практичні, лабораторні)			Вага оцінки	Термін виконання
	Форма заняття	План	Завдання, год.	Форма заняття	План	Завдання, год.		
Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть понять „управління „ та менеджмент”. 2. Менеджмент як вид професійної діяльності 3. Еволюція управлінської думки 4. Принципи менеджменту. 5. Характеристика етапів розвитку менеджменту. 6. Класична (адміністративна) школа управління. 7. Формування системних та ситуаційних підходів у менеджменті. 8. Розвиток та еволюція управлінської науки в Україні. 	4	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основне завдання та задачі менеджменту. 2. Суть понять «управління» та «менеджмент». 3. Сучасний етап в розвитку менеджменту і його особливості для вітчизняних підприємств. 4. Еволюція поглядів на сутність менеджменту та еволюція підходів до його вивчення. 5. Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. 6. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. 7. Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних та вітчизняних вчених. 	4	5	Вересень
Тема 2. Методи менеджменту	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про методи менеджменту. 2. Адміністративні методи 	2	Практичне заняття	Формування умов прийняття рішень в конкретній організації.	2	5	Вересень

		менеджменту. 3. Економічні методи менеджменту. 4. Соціально-психологічні менеджменту .			Оцінка факторів, які впливають на процес прийняття рішень в організації.			
Тема 3. Функції менеджменту. Планування як функція менеджменту.	Лекція	1. Сутність, зміст та завдання планування як функції менеджменту 2. Класифікація планів. Методи планування. 3. Місія та цілі: роль та місце в плануванні діяльності організації. 4. Сутність та етапи стратегічного планування. 5. 1 Особливості формування стратегії сучасних підприємств 6. Стратегічне планування як складова стратегічного менеджменту 7. Місце та роль тактичного та оперативного планування в управлінській діяльності. Концепція управління за цілями.	4	Практичне заняття	Розробка етапів щодо змісту діяльності новоствореного підприємства з надання певного виду послуг	4	5	Вересень
Тема 4. Організація в системі управління. Функція менеджменту «організація».	Лекція	1. Організація як функція менеджменту. 2. Поняття, сутність організаційних структур. 3. Види організаційних структур управління. • Функціональна організаційна структура • Дивізійна структура • Продуктова структура. • Регіональна організаційна структура	4	Практичне заняття	- Вивчення рівня стану організації на основі ознак «нездорової організації» - Формування схеми організаційної структури управління підприємством певного виду	4	5	Жовтень

		<ul style="list-style-type: none"> • Матричні структури організації • Проектна. <p>4. Принципи проектування і побудови організаційних структур.</p> <p>5. Норма керованості.</p> <p>Централізація та децентралізація.</p> <p>Департаменталізація</p>						
Тема 5. Функція менеджменту «мотивація».	Лекція	<p>1. Поняття і роль мотивації в управлінні.</p> <p>2. Потреби і винагороди, мотиви і стимули.</p> <p>3. Підходи до мотивації з погляду змісту потреб.</p> <p>4. Сутність змістовного підходу до мотивування</p> <p>5. Процесійні теорії мотивації та їх характеристика</p> <p>6. Формування та управління системами матеріальних стимулів праці</p> <p>7. Сучасні підходи до мотивації персоналу</p>	4	Семінарське заняття	<p>1. Розуміння поняття „мотивація”</p> <p>2. Концептуальні мотиваційні теорії.</p> <p>3. Практичні мотиваційні теорії.</p> <p>4. Головний принцип менеджменту.</p> <p>5. Роль заохочення та стягнення в ефективності мотивації.</p>	4	5	Жовтень
Тема 6. Керівництво, влада та лідерство в організації.	Лекція	<p>1. Поняття керівництва та лідерства.</p> <p>2. Влада керівника, її форми та джерела.</p> <p>3. Чинники та обставини, що формують ефективного керівника.</p> <p>4. Особисті риси лідера.</p> <p>5. Стиль керівництва.</p>	4	Семінарське заняття	<p>1. Визначення дієвості, ефективності ролі керівника на підприємстві</p> <p>2. Вивчення підходів до кількісного вимірювання стилю керівництва підприємства</p>	4	5	Жовтень
Тема 7. Функція менеджменту «контроль».	Лекція	<p>1. Поняття і зміст контролю. Види контролю</p> <p>2. Процес контролю та його етапи</p>	2	Практичне	Аналізування управлінської ситуації і життя контрольних заходів щодо неї	2	5	Листопад

		<p>3. Забезпечення ефективності контролю. Застосування інформаційно-управлінської системи контролю</p> <p>4. Сучасні форми контролю: контролінг та аудит.</p>						
Тема 8. Комунікації в менеджменті.		<p>1. Поняття комунікації та її роль у системі управління.</p> <p>2. Модель комунікаційного процесу, її елементи та етапи.</p> <p>3. Методи комунікацій, Комунікаційні канали та сфери їх ефективного використання.</p>	2	Практичне заняття	Вироблення навиків вибіркової поведінки у певній аудиторії, вміння орієнтуватись на коло інтересів	2	5	Листопад
Тема 9. Прийняття управлінських рішень.		<p>1. Місце прийняття рішень у процесі управління</p> <p>2. Класифікація управлінських рішень. Запрограмовані та незапрограмовані рішення</p> <p>3. Технологія прийняття управлінського рішення</p> <p>4. Методи прийняття управлінських рішень.</p>	2	Практичне заняття	Ознайомлення з сучасними прийомами і методами керівництва колективом. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень	2	5	Листопад
Тема 10. Економічна ефективність менеджменту		<p>1. Сутність організаційної ефективності і підходи до її визначення.</p> <p>2. Види організаційної ефективності.</p> <p>3. Критерії ефективності організаційної діяльності.</p>	2	Семінарське заняття	<p>1. Характеристика основних факторів підвищення ефективності управління</p> <p>2. Суть витрат праці в управлінні виробництвом.</p> <p>3. Класифікація витрат у менеджменті підприємства.</p> <p>4. Критерії і методи визначення економічної ефективності менеджменту.</p> <p>5. Вплив організаційних змін на ефективність менеджменту.</p>	2	5	Грудень

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	100 балів
Вимоги до письмової роботи	5 балів
Семінарські заняття	5 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	26 балів (максимально 50 балів)
Підсумковий контроль(екзамени)	50 балів
7. Політика курсу	
<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера: Навч. посіб.- К.: Донецький державний університет економіки і торгівлі, 2004. 2. Виноградський М.Д., Виноградська А.М. Організація праці менеджера: Навч.посібн.- К.: Київський економічний інститут менеджменту, 2002 . 3. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент. Підручник для студентів вищих навчальних закладів.-Львів: «Магнолія плюс», 2004. 4. Дзвінчук Д. Психологічні основи ефективного управління: Навчальний посібник – К.: ЗАТ „НІЧ ЛАВА”, 2000. 5. Крамаренко В.І. Менеджмент. Навчальний посібник – К.: ЦУЛ, 2003. 6. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту.- К.: Академвидав 2003. 7. Лозниця В. С. Психологія менеджменту: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. 8. Мартиненко Н.М. Менеджмент фірми. – К.: МП «Леся», 1995. 9. Палеха Ю.І. Ділова етика. Навч.-метод. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту фінансів, інформ, менеджм. І бізнесу, 2000. 10. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту : навч. посіб. - К. : Кондор, 2005. - 408 с 11. Сидоренко О.І., Редько П.С. Менеджмент – ситуаційні справи.- Навчальний посібник – К.: Навчально-методичний центр, 2004. 12. Сидоренко О.І., Редько П.С. Менеджмент – методичні вказівки до ситуаційних справ.- Навчальний посібник – К.: Навчально-методичний центр, 2004. 13. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) – Тернопіль „Астон”, 2004. 14. Управління сучасним готельним комплексом : навч. посіб. / Г.Б. Мунін, А.О. 	

- Змійов, Г.О. Зіновєв та ін. ; за ред. С.І. Дрогунцова. - К. : Ліра-К, 2005. - 520 с.
15. Хміль Ф.І. Менеджмент. – К.: Вища шк., 2000.
 16. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій. – Львів вид-во «Магнолія плюс» ,2004.
 17. Шегда А.В. Менеджмент – Підручник – К.: „Знання”, 2004.

Інформаційні ресурси

1. Стратегічне управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dk.ua/uk/clientservice/strategic_management/
2. Інтернет – портал <http://www.managment.com.ua>
3. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: pidruchniki.ws

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

В.В.Орлова